12.4.2017

Lainsäädäntöneuvos Aku-Petteri Korhonen

Eduskunnan maatalousvaliokunnalle

KOULUJAKELUTUKI - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 21/2017)

Maa- ja metsätalousministeriön vastine

Lakiluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi maatalouden markkinajärjestelystä annetun lain koulumaitotukea koskevia säännöksiä vastaamaan uudistettua EU:n lainsäädäntöä, jossa aiemmin erilliset koulumaitojärjestelmä ja kouluhedelmäjärjestelmä on yhdistetty saman lainsäädännön alle. Samalla lakiin lisättäisiin oppilaille jaettavaksi tarkoitetuille hedelmille ja kasviksille myönnettävää tukea koskevat säännökset. Tämä kouluhedelmäjärjestelmä otettaisiin käyttöön lukuvuodesta 2017/2018 alkaen.

Valiokuntakuulemisissa kiinnitettiin huomiota erityisesti tukikelpoisiin tuotteisiin.

Esityksen tavoitteet

Sosiaali- ja terveysministeriön *(STM)* mukaan on erinomaista, että Suomessa käynnistetään koulujakelutuki, joka kattaa koulumaidon lisäksi myös kasvisten, hedelmien ja marjojen jakelun. Kasvisten ja hedelmien kulutuksen on huomattavasti matalampaa kuin mitä terveyden kannalta olisi toivottavaa. Maa- ja metsätaloustuottajain keskusjärjestö *MTK* r.y. piti koulujakelujärjestelmän tavoitteita edistää terveellisiä ruokailutottumuksia, lisätä maataloustuotteiden kulutusta ja lähentää lasten suhdetta maatalouteen sekä edistää paikallisten maataloustuotteiden käyttöä perusteltuina. MTK oli tyytyväinen siihen, että kouluhedelmätuki otetaan myös Suomessa käyttöön. Lasten ja nuorten kasvisten käyttö on edelleen suosituksiin nähden liian vähäistä. Järjestelmän avulla maidon ja kasvisten kulutukseen voidaan vaikuttaa positiivisesti.

Myös Kuntaliitto, Opetushallitus, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (*THL*), Kauppapuutarhaliitto ry ja *Puutarhaliitto*–Trädgårdsförbundet ry suhtautuivat esityksen tavoitteisiin positiivisesti. Lausunnoissa pidettiin tärkeänä koulujakelun laajentamisesta koskemaan kasviksia, hedelmiä ja marjoja.

Tukikelpoiset tuotteet

Tukikelpoisten tuotteiden valinnassa voitaisiin lakiesityksen mukaan huomioida tuotteiden luonnonmukainen tuotantotapa, kausiluontoisuus ja saatavuus sekä käytettävissä olevan tuen määrä, lyhyet toimitusketjut ja ympäristöhyödyt. Näiden kriteerien perusteella tuotteista säädettäisiin tarkemmin myöhemmin annettavassa valtioneuvoston asetuksessa, jonka luonnoksesta on juuri järjestetty lausuntokierros.

Kuntaliitto piti tärkeänä, että kotimaiset tuotteet ovat etusijalla niin, että painotus olisi lyhyen toimitusketjun hankinnoissa. MTK:n mielestä tuki tulisi kohdentaa tuotteille, jotka kuuluvat olennaisena osana suomalaiseen ruokakulttuuriin. Sellaisia ovat esimerkiksi lanttu ja nauris, joita on syksyn sadonkorjuuaikaan runsaasti saatavilla. Ne ovat edullisia, terveellisiä ja ne si-

sältävät arvokkaita ravintoaineita ja täyttävät ravitsemussuositusten tavoitteet. Puutarhaliiton mukaan tulisi jakaa vain laadukkaita kotimaisia kasviksia, jolloin hyöty myös elinkeinon ja maan kokonaistalouden näkökulmasta olisi paras mahdollinen. Suomalaiset syövät jo tällä hetkellä maailmassa toiseksi eniten banaaneja, joten niiden kulutusta ei tarvinne lisätä. Myös sitrusten kulutus on hyvällä tasolla. Myös Svenska lantbruksproducenternas centralförbund *SLC* kritisoi lausunnolla olleen asetusluonnoksen mukaisia mandariineja ja banaaneja, koska tulisi pyrkiä tukemaan kotimaisten tuotteiden kulutusta.

Asetusluonnoksentuotelistaukseen on tehty muutoksia, joissa nämä kannat on otettu huomioon. Liitteenä olevassa luonnoksessa on lausuntokierroksen jälkeinen uusi tuotelistaus. Valmistelussa on pyritty siihen, että valittavissa olisi aina kotimainen vaihtoehto, mutta EU-rahoitteisessa järjestelmässä ei katsota mahdolliseksi säätää nimenomaisesti tuotteiden kotimaisuusvaatimuksesta. On myös huomoitava, että päätös jaettavista tuotteista tehdään kunnissa ja kouluissa. Siellä tehdään valinta myös sen suhteen, hankintaanko kotimaista tuotetta, lyhyen toimitusketjun tuotteita tai luomutuotteita.

STM, Opetushallitus, THL ja Puutarhaliitto olivat tyytyväisiä siihen, että tuettujen tuotteiden tulisi vastata ravitsemussuosituksia. STM piti tärkeänä, että tukikelpoisten hedelmien, kasvisten, vihannesten ja marjojen listaa vaihdeltaisiin vuosittain, jotta lapset tottuvat erilaisiin makuihin. Tulisi suosia tuoretuotteita tai vain vähäisessä määrin käsiteltyjä tuotteita. Juomia (ml. täysmehut) ei ole suositeltavaa ottaa tuen piiriin koska niillä ei ole samanlaisia terveyshyötyjä kuin sellaisenaan nautituilla kasviksilla. Maa- ja metsätalousministeriön valmistelema asetusluonnos vastaa näitä linjauksia. Tuotelistausta voidaan ja on tarkoitus muuttaa saatujen kokemusten perusteella.

THL kannatti tuen kohdentamista valituille ikäryhmille ja tuen käytön keskittämistä satokauden mukaan. THL huomautti, lapsen on tärkeää opetella mahdollisimman pienestä pitäen syömään terveellisesti ja monipuolisesti, sillä makutottumuksia on vaikeaa muuttaa myöhemmällä iällä, ja ehdotti, että tuki suunnattaisiin jo esiopetuksessa oleville lapsille ja viimeistään alakoulujen ensimmäisten luokkien oppilaille. Näin edistettäisiin parhaiten myös terveyden tasa-arvoa, kun myös niille lapsille, joilla ei kotona ole mahdollisuutta tutustua monipuolisesta kasviksiin ja hedelmiin, tarjottaisiin tähän mahdollisuus oppilaitoksessa. Maa- ja metsätalousministeriö on kuitenkin katsonut, että rajallinen tuki olisi parempi suunnata peruskouluihin muun muassa siksi, että tarhoissa on jo muutenkin tarjolla välipaloja ja siksi, että kaikki lapset eivät käy tarhassa. Ministeriön käsityksen mukaan makukokeilut ovat ruokailutottumusten vakiintumisen suhteen vaikutuksiltaan tehokkaampia tarhalapsia hieman vanhemmilla lapsilla.

MTK kiinnitti huomiota siihen, että maidon osalta voimassa olevat säännöt sallivat tuen myöntämisen rasvattoman maidon ohella myös rasvaa enintään 1 prosenttia sisältävälle maidolle. Valinnan mahdollisuus tulisi tältä osin säilyttää. Maa- ja metsätalousministeriön tarkoituksena on kuitenkin noudattaa vuonna 2017 tältä osin muutettuja kouluruokailusuosituksia, joiden mukaan maidon ja piimän rasvapitoisuus tulisi olla enintään 0,5 %:a. Myös STM:n mukaan tämä on terveysnäkökulmasta kannatettavaa.

Maaseutuvirasto totesi pystyvänsä paremmin seuraamaan budjettia ja reagoimaan mahdollisiin budjettikaton ylityksiin, jos koulumaitojärjestelmä säilytettäisiin nykyisenlaisena. Suunnitellut muutokset tekisivät ennakoitavuuden epätäsmälliseksi, koska käytössä ei ole vertailulukuja aiemmilta vuosilta. Maa- ja metsätalousministeriö kuitenkin katsoo, että kaikkiin tukijärjestelmiin tehdään aika ajoin muutoksia eikä tukijärjestelmän lähtökohtana voi olla se, että mitään ei voitaisi muuttaa siksi, että ennakointi on vaikeaa. Tukijärjestelmän muutoksista johtuvia vaiku-

tuksia tullaan seuraamaan ja niihin voidaan reagoida lyhyelläkin aikavälillä asetusta muuttamalla.

Puutarhaliitto esitti, että rahoituksen painopistettä muutettaisiin niin, että suurin osa käytetään hedelmiin ja vihanneksiin maidon sijasta. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa tältä osin, että järjestelmän rahoitusosuudet toisaalta maitotuotteisiin ja toisaalta hedelmiin, vihanneksiin ja marjoihin on päätetty jo EU:n lainsäädännössä.

Puutarhaliiton mukaan Suomessa kouluruokailu on hyvin järjestettyä, joten kouluhedelmäjärjestelmän painopistettä ei kannata käyttää tuotteiden ilmaiseen jakeluun kouluruokailun yhteydessä. Rahasummasta suuri osa olisi hyvä käyttää osana menekinedistämiskampanjaa, jonka avulla lapsia innostetaan syömään monipuolisesti hedelmiä, marjoja ja vihanneksia myös koulun ulkopuolella ravitsemussuositusten mukaisesti. Maa- ja metsätalousministeriö on pitää tärkeänä eri makuihin totuttamista, mikä edellyttää tuotteiden jakelua. Tämä on tullut esille muissakin lausunnoissa ja itse asiassa sitä on tuotu esille myös Puutarhaliiton omassa lausunnossa. Lisäksi jo EU-lainsäädäntö lähtee siitä, että vain tietty osuus rahoituksesta käytetään liitännäistoimiin.

Erityisesti luomutuotteista

Luomutuotteille esitetään asetusluonnoksessa tavanomaisesti tuotettuja tuotteita korkeampaa tukitasoa.

Opetushallituksen mukaan luomuruoan suosiminen on perusteltua ympäristösyistä. STM ja THL totesivat, että luomutuotteiden suosiminen ei ole terveysnäkökulmasta perustelua. Niiden ravintosisältöä on verrattu tavanomaiseen ruokaan useissa tutkimuksissa, mutta merkittäviä eroja ei ole todettu. STM:n mukaan luomutuotteiden selvästi korkeampi tukitaso voi johtaa rajallisten resurssien kohdentamiseen tuotantomenetelmiin, ei lasten terveellisten ruokatottumusten parantamiseen, mikä on kuitenkin tuen alkuperäinen tavoite. Rajallisen tukimäärän voimakas kohdentuminen luomutuotteille johtaisi STM:n mukaan siihen, että jaettavia tuotteita on määrällisesti vähemmän. Tämä ei olisi terveystavoitteiden mukaista. Puutarhaliiton mukaan ei ole tarpeellista eriarvoistaa tuen avulla luonnonmukaisesti tai tavanomaisesti tuotettuja kasviksia, vaan antaa hankintaosapuolen päättää vaihtoehtojen välillä, koska rahoitus on niukkaa.

MTK korostaisi tuotteiden valinnassa ensisijaisesti kotimaisuutta ja paikallisuutta ja vasta sitten mahdollisuuksien mukaan tuotantotapaa. Koska kotimaisia luomutuotteita on erityisesti kasvisten ja hedelmien osalta rajoitetusti saatavana ja hintataso on usein korkea, korkea tuki luomutuotteille voi kuluttaa hyvin rajallista budjettia kohtuuttoman paljon. Tämä voi heikentää kouluhedelmäohjelman kattavuutta ja vaikuttavuutta. Lisäksi tuki voi kohdentua ulkomaisiin luomutuotteisiin, mikä MTK:n näkökulmasta ei ole toivottavaa. Luomutuotteet sopivat hyvin paikallisen tarjonnan osaksi.

MTK:n mukaan nestemäisten maitotuotteiden volyymin tulisi säilyä nykyisellään. Muutokset toimivat vastoin ohjelman tavoitetta, kulutuksen lisäämisestä. MTK painotti, että kaikki suomalainen maito on vastuullisesti tuotettua ja tämän viestin tulee selkeästi välittyä ohjelman kautta. MTK piti hyvänä järjestelmän kattavuutta ja totesi liikkumavaran tuen kohdentamiseen nykyistä kalliimman hintaluokan tuotteille olevan suhteellisen vähäinen. MTK:n mukaan vaarana on, että tuki ei jatkossa kattaisi kaikkia lapsia päivähoitoikäisistä toisen asteen oppilaitoksiin. MTK:n mukaan sääntöjä tulee tarvittaessa muuttaa siten, että varojen tehokas ja toimiva käyttö turvataan.

MTK kiinnitti huomiota myös siihen, että tuotteiden kysyntä on sesonkiluonteista lukukausista johtuen. Jos kysyntä ohjataan volyymiltaan verraten pieniin tuotteisiin, se voi vaarantaa tavoitteen tarjota ohjelman kautta paikallisia tuotteita. Lisäksi MTK kiinnitti huomiota siihen, että määrärahan rajallisuuden ja luonnonmukaisille tuotteille kaavaillun korkeamman tukitason vuoksi tuettavia tuotteita joudutaan karsimaan nykyisestä siten, että tuen piirissä olisivat vain nestemäiset tuotteet. MTK pitää valitettavana, että juustot ja jugurtit ollaan jättämässä koulumaito-ohjelman ulkopuolelle.

Maaseutuvirasto totesi, että luomutuotteiden korkeampi tukitaso vaikuttaa negatiivisesti tavanomaisten tuotteiden tukitasoon ja varsinkin olemassa olevassa koulumaitojärjestelmässä maksettaviin tukimääriin. Maaseutuviraston näkökulmasta olisi hyvin tärkeää säilyttää nykyinen tukitaso, joka on noin 3,7 miljoonaa euroa vuosittain. Se oli huolissaan myös siitä, että tukitason muutokset vaikuttavat negatiivisesti kuntatalouteen ja että kustannukset luomutuotteiden suosimisesta tukiohjelmassa siirtyvät kuntien maksettaviksi. Maaseutuviraston mukaan muutokset tukijärjestelmässä voivat johtaa siihen, ettei EU:n Suomelle osoittamia määrärahoja pystytä tehokkaasti kotiuttamaan. Tavallisten tuotteiden pienempi tukitaso vaikuttanee asiakkaiden halukkuuteen hakea tukea ja tukimuodon hyödyntäminen saattaa muuttua taloudellisesti kannattamattomaksi.

Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiaiden liitto ry kiinnitti huomiota siihen, että määrärahan rajallisuuden ja luonnonmukaisten tuotteiden korkeamman tukitason vuoksi tuettavia tuotteita jouduttaneen supistamaan nykyisestä ja keskittämään tuki nestemäisiin tuotteisiin. Luomun korkeampi tuki johtaa tavanomaisen maidon tuen laskemiseen ja maidon hinnan nousemiseen päiväkodeille ja kouluille. Liiton mukaan voi olla perusteltua maksaa enemmän tukea luonnonmukaisesti tuotetuille tuotteille, mutta tavanomaisen maidon tuen lasku huolestuttaa. Tuen heikkeneminen ei saisi johtaa tuettujen tuotteiden käyttömäärien alenemiseen. Liitto on huolissaan myös siitä, että tuki rajataan vain nestemäisiin tuotteisiin. Tulisi pitää huolta myös siitä, että ne lapset ja nuoret, jotka eivät mielellään juo maitoa, saisivat maitotuotteita muussa muodossa.

Vantaan kaupungin mukaan luomumaidon tukeminen on kannatettavaa. Sen mukaan luonnonmukaisesti tuotetuille hedelmille ja vihanneksille suunnitellusta korkeammasta tukitasosta huolimatta luomutuotteet jäävät edelleen kalliimmiksi, millä on sen mukaan suuri vaikutus ostokäyttäytymiseen isommissa ostomäärissä.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa luomutuotteista esitettyjen kommenttien osalta, että esityksellä pyritään toteuttamaan myös muita kuin terveyteen ja kulutuksen lisäämiseen liittyviä tavoitteita. Kestävien ympäristö- ja energiaratkaisujen edistämisestä julkisissa hankinnoissa annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan julkisissa keittiöissä tarjotusta ruoasta tulisi olla luomua 20 %:a vuoteen 2020 mennessä. Tämä on vahvistettu myös julkisten elintarvike- ja ruokapalveluhankintojen arviointiperusteista vuonna 2016 annetussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä, jossa suositellaan, että muutkin hankintayksiköt noudattavat näitä periaatteita. Kyseistä tasoa ei kuitenkaan ole vielä saavutettu. Koska koulujakelutuessa on kyse julkisissa ruokapalveluissa tarjottavista tuotteista, on katsottu perustelluksi edistää myös tässä yhteydessä luomutuotteiden käyttöä muita tavanomaisesti tuotettuja korkeammalla tuella.

Kuten lausunnoissa on todettu, liikkumavara tukitasoissa on suhteellisen vähäinen. Tukitasoja ja tukikelpoisia tuotteita arvioitaessa on katsottu perustelluksi lähteä liikkeelle varovaisesti käyttämällä suhteellisen alhaisia tukitasoja ja rajoittamalla eräiden tuotteiden tukikelpoisuutta.

Näin varmistetaan se, että tukia ei myönnetä käytettävissä olevaa rahoitusta enempää ja ettei jouduta takaisinperimään jo myönnettyjä tukia. Myös Maaseutuvirasto ja Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiaiden liitto ry ovat korostaneet tämän tilanteen välttämistä. Edellisen mukaan tällaisen ylittymisen havaitseminen kesken lukuvuoden on todella hankalaa, käytännössä mahdotonta, kun taas jälkimmäisen mukaan seuranta on mahdollista, koska toimittajat hakevat tukea kuukausittain. Joka tapauksessa hallinnolliset seuraukset kohdistuisivat Maaseutuviraston lisäksi myös toimittajahakijoihin ja heidän asiakkaisiinsa, jos tuen määrää muutettaisiin jälkikäteen.

Tuen riittävyyden varmistamiseksi ja takaisinperintöjen välttämiseksi maa- ja metsätalousministeriö on päätynyt ehdottamaan kalliimpien jogurttien ja juustojen jättämistä tukikelpoisuuden ulkopuolelle. Määrällisesti niitä ei ole jaettu kovin paljoa suhteessa nestemäisiin tuotteisiin eikä muutos siten ole oppilaiden kannalta kovin merkittävä.

On siis katsottu perustelluksi lähteä tukitason ja tuotekatteen osalta liikkeelle varovaisesti. Tarkoituksena on seurata tuotteiden kysyntää ja erityisesti luomutuotteisiin kuluvaa tuen määrää. Jos vaikuttaa siltä, että lausunnoissa esille tuodut uhkakuvat saattaisivat toteutua, tukitasoja voidaan muuttaa. Tukitasoista jouduttaneen säätämään kahdesti vuodessa, koska EU:n rahoitus jakaantuu lukukausien mukaan, kun taas valtion talousarvio, johon EU:n rahoitus tuloutetaan, tehdään kalenterivuosien mukaan. Näin ollen tuotteiden ja tukitasojen muutostarpeisiin voidaan reagoida suhteellisen usein ja helposti. Tarkoituksena luonnollisesti on käyttää tuki mahdollisimman tehokkaasti.

Liitännäistoimenpiteet ja selvitykset

SLC piti tärkeänä, että liitännäistoimenpiteinä toteutettava materiaalia on myös ruotsin kielellä. MTK kannatti liitännäistoimenpiteiden tavoitteita ja esitti, että uudistetun järjestelmän toimivuutta seurataan tiiviisti. STM:n mukaan liitännäistoimenpiteet ovat tärkeä osa järjestelmää ja niiden tulisi sisällöllisesti pohjautua virallisiin ravitsemussuosituksiin. STM ehdotti peruskartoituksen tekemistä nykytilanteesta järjestelmän toimivuuden ja vaikuttavuuden seurantaa varten. THL:n mukaan tuen konkreettinen vaikutus kasvisten, hedelmien ja marjojen kokonaiskulutukseen on tuen pienuuden vuoksi vaatimaton, jonka vuoksi kulutuksen sijasta tulisi korostaa erityisesti liitännäistoimien kasvatuksellista vaikutusta. THL pitää tärkeänä, että liitännäistoimien keinoin edistettäisiin paikallisten tuotteiden tunnettuuden ja käytön lisäämistä. Puutarhaliitto esitti ehdotuksia liitännäistoimenpiteiden käytännön toteuttamistavoista. Opetushallitus esitti lausunnossaan lukuisia yleisiä huomioita koulujärjestelmästä ja ruoan osuudesta siinä.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa tältä osin, että tuen vaikutuksia nykytilaan nähden tullaan arvioimaan sekä lähtötilanteessa että myöhemmin tehtävällä selvityksellä. Myös EU-lainsäädäntö edellyttää tällaisen selvityksen tekemistä. Liitännäistoimenpiteitä koskevat yksityiskohdat määritetään niiden toteuttamista koskevan Maaseutuviraston järjestämän palveluhankinnan yhteydessä.

Muita huomioita

Vantaan kaupungin arvion mukaan tukuilla ei ole luultavasti valmiutta tuen hakemiseen kuntien ja koulujen puolesta vielä syksyllä 2017. Maa- ja metsätalousministeriö pitää tätä arviota todennäköisenä. On kuitenkin katsottu paremmaksi mahdollistaa tuen saaminen heti syksyllä, vaikka kaikki tuenhakumuodot eivät välttämättä olisikaan heti käytössä.

SLC piti lausuntokierroksella olleessa asetusluonnoksessa ehdotettua hedelmä- ja vihannestuotteiden jakeluaikaa liian lyhyenä ja hedelmien ja vihannesten oppilaskohtaista enimmäismäärää liian pienenä. Tämä on huomioitu siten, että uudessa asetusluonnoksessa ehdotetaan pidempää jakeluaikaa ja suurempaa enimmäismäärää.

MTK:n mukaan Venäjän asettamasta tuontikieltoon liittyvää kriisirahoitusta on mahdollista kohdentaa alkuperäistä budjettipäätöstä noudattaen myös koulujakeluohjelman tavoitteita tukeviin tarkoituksiin. Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole ainakaan tukijärjestelmän aloitusvaiheessa tähän liittyviä suunnitelmia, joskin maidon ja hedelmien ja vihannesten kulutuksen tuki osaltaan auttaa näitä Venäjän tuontikiellon vahingoittamia sektoreita.

Maaseutuvirasto ilmoitti huolensa siitä, että ohjelman hallinnointi muuttuu hitaaksi ja raskaaksi, kun valtioneuvoston asetus tullaan laatimaan 1−2 kertaa vuodessa. Maaseutuvirasto toivoo, että asiaan haettaisiin yhdessä aktiivisesti kevyempää hallinnollista menettelyä, kunhan järjestelmä saadaan Suomessa käyntiin. Myös maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on turha byrokratian välttäminen. Tätä toteutetaan valtion talousarvion valmistelua koskevien säännösten asettamissa rajoissa. Asetuksen muuttamista useammin ei toisaalta nähdä pelkästään byrokratiana, koska tämä mahdollistaa nopean reagoinnin muutostarpeisiin esimerkiksi tukitasojen tai tuotteiden suhteen täytäntöönpanosta saatujen tietojen perusteella. Tämä on kaikkien etu.

Liite Valtioneuvoston asetus koulujakelutuesta syyslukukaudelle 2017, luonnos 28.3.2017

Liite

Valtioneuvoston asetus koulujakelutuesta syyslukukaudelle 2017 LUONNOS 28.3.2017

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) nojalla:

1 § Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetussa laissa (999/2012) tarkoitetusta koulujakelutuesta.

2 § Tukikelpoiset tuotteet

Tukikelpoisia tuotteita ovat maito ja piimä, jäljempänä *maitotuotteet*. Maidon on oltava D-vitaminoitua ja maitotuotteet saavat sisältää rasvaa enintään 0,5 prosenttia. Maitotuotteet voivat olla laktoosittomia. Lisäksi tukikelpoisia tuotteita ovat seuraavat tuoreet ja pakastetut hedelmät ja vihannekset:

1) herne;
2) kurkku;
3) lanttu;
4) porkkana;
5) tomaatti;
6) herukat;
7) mansikka;
8) mustikka;
9) puolukka;
10) omena.

Tukikelpoisia tuotteita voidaan jakaa tavallisten kouluaterioiden yhteydessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmien ja vihannesten, banaanien ja maidon toimittamiseen oppilaitoksille myönnettävän unionin tuen osalta sekä komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 muuttamisesta annetun komission delegoidun asetuksen 2017/40 11 artiklassa säädetyin edellytyksin.

3 § Kohderyhmä

Koulujakelutukea myönnetään julkisessa tai viranomaisen hyväksymässä päiväkodissa tai esikoulussa olevien lasten, perusasteen oppilaitosta tai toisen asteen oppilaitosta käyvien oppilaiden kulutukseen tarkoitettujen tukikelpoisten maitotuotteiden hankintaan.

Koulujakelutukea myönnetään perusasteen oppilaitosta käyvien oppilaiden kulutukseen tarkoitettujen tukikelpoisten hedelmien ja vihannesten hankintaan.

4 § Koulujakelutuen määrä

Koulujakelutukea voidaan myöntää 1.8.–31.12.2017 välisenä ajanjaksona toimitetuille maitotuotteille enintään 2 500 000 euroa ja hedelmä- ja vihannestuotteille enintään 1 549 047 euroa.

Tukea myönnetään tukikelpoisille maitotuotteille enintään 0,09 €/litra. Jos maitotuotteet on tuotettu luonnonmukaisesti, tukea myönnetään kuitenkin enintään 0,27 €/litra.

Tukea myönnetään tukikelpoisille hedelmä- ja vihannestuotteille enintään 65 prosenttia niiden hankintahinnasta. Jos hedelmät ja vihannekset on tuotettu luonnonmukaisesti, tukea myönnetään kuitenkin enintään 75 prosenttia niiden hankintahinnasta.

Jos hyväksyttävien hakemusten perusteella laskettava tuen määrä ylittää 1 momentissa tarkoitetut enimmäismäärät, tuen määrää pienennetään maitotuotteiden tai hedelmien ja vihannesten enimmäismäärän ylitystä vastaavasti.

5 § Koulujakelutuen määrän rajoitukset

Tukea voidaan myöntää oppilasta tai lasta kohden yhtenä koulu- tai toimintapäivänä enintään:
1) 0,25 litralle maitotuotteita ja
2) 150 grammalle hedelmiä ja vihanneksia.
Tukea ei myönnetä arvonlisäveron eikä kuljetus- tai jakelukustannusten osuuteen hankintahinnasta. Tuotteen hankintahinta ei voi merkittävästi ylittää tuotteen keskimääräistä markkinahintaa.

6 § Tukikausi

Koulujakelutukea voidaan myöntää:
1) 1.8.–31.12.2017 välisenä aikana oppilaitoksille ja päiväkodeille toimitetuille maitotuotteille ja
2) 1.8.–30.9.2017 välisenä aikana enintään 10 peräkkäisenä koulupäivänä oppilaille jaetuille hedelmille ja vihanneksille.

7 § Tuen hakeminen

Hyväksytyn koulujakelutuen hakijan on haettava maitotuotteille tukea siten, että yksittäinen tukihakemus kattaa koko 6 §:n 1 kohdassa tarkoitetun tukikauden. Hyväksytyn koulujakelutuotteiden toimittajan on haettava maitotuotteille tukea siten, että yksittäinen tukihakemus kattaa yhden kuukauden ajanjakson.

Hyväksytyn koulujakelutuen hakijan tai hyväksytyn koulujakelutuotteiden toimittajan on haettava hedelmille ja vihanneksille tukea siten, että yksittäinen tukihakemus kattaa koko 6 §:n 2 kohdassa tarkoitetun ajanjakson.

Tukea haetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamisäännöistä hedelmien ja vihannesten, banaanien ja maidon toimittamisesta oppilaitoksiin myönnettävän unionin tuen osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/39 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun 3 kuukauden ajanjakson kuluessa.

8 § Koulujakelutuen liitännäis-, arviointi- ja tiedotustoimenpiteiden enimmäismäärä

Koulujakelutuen liitännäis-, arviointi- ja tiedotustoimenpiteisiin voidaan myöntää vuonna 2017 maitotuotteiden osalta enintään 100 000 euroa ja hedelmien ja vihannesten osalta enintään 50 000 euroa.

9 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2017.

Tällä asetuksella kumotaan koulumaitotukeen kelpoisista tuotteista annettu valtioneuvoston asetus (314/2013).

Oppilaitoksille ja päiväkodeille 31.7.2017 mennessä toimitettuihin tuotteisiin sovelletaan asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.